

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
МАРІУПОЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ГО «ФОНД РОЗВИТКУ МАРІУПОЛЯ»
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ
ДУНАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ (EIDV), Словацька Республіка
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-ОСВІТИ
АСОЦІАЦІЯ СПРИЯННЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ «SPACETIME»
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ ТА ГУМАНІТАРИСТИКИ (WSEH), Республіка Польща
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЖАВНОГО ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

**Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції
(Маріуполь, 9–10 жовтня 2019 р.)**

Маріуполь • Кривий Ріг
Видавець Роман Козлов
2019

УДК 338(082)
ББК 35.05я4
С83

Редакційна колегія:

Голова – *Марова С. Ф.*, д.держ.упр., професор, голова оргкомітету, ректор
Донецького державного університету управління;

Заступник голови – *Балуєва О. В.*, д.е.н., професор, заступник голови оргкомітету,
проректор з наукової роботи Донецького державного університету управління

Члени ради:

Токарева В. І., д.держ.упр., професор, проректор з науково-педагогічної роботи
Донецького державного університету управління;

Смирнова І. М., д.пед.н., доцент, заступник директора з науково-педагогічної роботи
Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія»;

Солоха Д. В., д.е.н., професор, декан факультету економіки Донецького державного
університету управління;

Дятлова В. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності Донецького державного
університету управління;

Черниш О. І., д.держ.упр., професор, завідувач кафедри менеджменту виробничої та
невиробничої сфери Донецького державного університету управління;

Маслов І. З., к.т.н., доцент, механік I-го розряду, завідувач кафедри судових
енергетичних установок і систем Дунайського інституту Національного університету
«Одеська морська академія»;

Тарасенко Д. Л., к.держ.упр., доцент, декан факультету права і соціального
управління Донецького державного університету управління;

Калініна І. В., к.ю.н., доцент, завідувач кафедри спеціально-правових дисциплін
Донецького державного університету управління;

Никифоренко Н. О., к.і.н., доцент, завідувач кафедри соціології управління
Донецького державного університету управління;

Хороших В. В., к.держ.упр., доцент, завідувач кафедри маркетингу Донецького
державного університету управління.

Затверджено до друку рішенням Вченої ради Донецького державного університету
управління від 26.09.2019 р. № 1.

С83 Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку :
Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (м. Маріуполь,
9–10 жовтня 2019 р.). – Маріуполь ; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2019. – 405 с.
ISBN 978-617-7643-51-6

В збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку». Наведено
погляди представників органів державної та місцевої влади, наукової спільноти та
практиків щодо проблем формування стратегічного потенціалу державного та
територіального розвитку та пошуку шляхів їх вирішення. Матеріали будуть
корисними для науковців, практиків, керівників підприємств, викладачів вищої
школи, аспірантів, студентів.

УДК 338(082)

Секція 4

**ЄВРОПЕЙСЬКА ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК
СТРАТЕГІЧНИЙ ВЕКТОР ГЕОПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ**

УДК 339.543

**ЄДИНИЙ МИТНИЙ КОДЕКС ЄС: ОСОБЛИВОСТІ НАДНАЦІОНАЛЬНИХ
ПРОЦЕДУР**

ДЯТЛОВА В.В.,

доктор економічних наук, професор,

Донецький державний університет управління

Єдиний митний кодекс ЄС прийнятий у жовтні 2013 року [1]. Перехід на наднаціональну єдину митну систему буде здійснюватись з 1 травня 2016 року і до кінця 2020 року. Саме до цього часу має повністю закінчитися перехідний період і створена IT-інфраструктура, що включатиме єдині бази даних для обміну інформацією для країн-членів Євросоюзу. Митні органи і учасники зовнішньоекономічної діяльності здійснюватимуть обмін даними тільки в електронному вигляді, а паперові версії документів стануть швидше винятком, ніж правилом.

Слід зазначити, що нова митна правова база складається з самого Кодексу (Регламент (ЄС) No 952/2013) [1], а також делегованого акту (доповнює і змінює несуттєві елементи ЄМКЄС) [2] і імплементуючого акту (містить шаблони, докладні інструкції і терміни виконання) [3].

Мета нової правової бази – упорядкувати митне законодавство та процедури, забезпечити більшу правову визначеність і однаковість для суб'єктів економічної діяльності, зробити її більш зрозумілою для митних органів по всьому ЄС, спростити митні правила і процедури, сприяти більш ефективним митних операцій у відповідності з поточними потребами, завершити перехід митних органів на безпаперовий і повністю електронний режим роботи, а також зробити звичайною практикою прискорені митні процедури для законослухняних і благонадійних економічних операторів.

На всій території Євросоюзу буде централізований механізм оформлення переміщення товарів через митницю, що загалом сприятиме скороченню кількості митних процедур. Всі митні декларації подаватимуться в електронному вигляді через електронний обмін даними EDI (Electronic Data Interchange). Крім електронних декларацій будуть і усні, для товарів вартістю не більше 1 тис. євро, але для повернення експортного ПДВ, швидше за все вони, будуть непридатні.

Для доказу вивезення або ввезення товару для податкової інспекції треба буде мати декларацію в електронному вигляді в форматі XML. Необхідно буде зберігати 10 років товаросупровідні документи для доказу ввезення та вивезення товару через кордон ЄС, оскільки термін зберігання митних документів для цілей митної перевірки збільшується з 3 до 10 років. Це означає, що митниця матиме право перевірити документи протягом 10 років і, за певних обставин, донараховувати мито.

Скасують національні системи штрафів, бо відтепер застосовуватиметься тільки єдина система адміністративних стягнень в рамках Митного кодексу ЄС. Процедура стягнення митних штрафів буде значно спрощена, не притягуватимуть до відповідальності при випадковому чи несвідомому зменшенні розміру митних

платежів у незначному розмірі. Разом з тим значно підвищуються штрафи і санкції за грубі порушення митних процедур.

Єдиний Митний кодекс ЄС допускає тимчасове зберігання товарів тільки на складах, які отримують дозвіл на це від митних органів країн-членів Євросоюзу. У зв'язку з цим деякі країни ЄС мають намір обмежити роботу так званих вільних економічних зон на своїй території, що призведе до їх трансформації у звичайні митні склади, а отже, їхні послуги стануть неактуальними для місцевих експортерів. Для організації митного складу необхідно буде отримати відповідний дозвіл і внести заставу.

Особливості також стосуються наступного: на прохання перевізника (власника книжки міжнародних дорожніх перевезень – МДП), митні органи зобов'язані його інформувати про те, коли ENS або TIR-EPD були внесені або змінені іншою уповноваженою стороною; необхідність пред'явлення автотранспортного засобу, комбінації транспортних засобів або контейнера на додаток до вантажу в митному пункті призначення або виїзду; презумпція статусу Союзу щодо вантажу, що перевозиться в режимі внутрішнього транзиту з використанням МДП; за запитом власника книжки МДП, уповноважений вантажоодержувач МДП зобов'язаний видати розписку, що підтверджує прибуття вантажу; приведення у відповідність альтернативних доказів завершення операції МДП зі статтею 28 Конвенції МДП, виключаючи дані SafeTIR і повідомлення про прибуття.

У Митному кодексі ЄС зазначено, що для спрощення митних формальностей, раніше доступних для всіх суб'єктів економічної діяльності, тепер потрібен статус уповноваженого економічного оператора (АЕО). Визначено два види АЕО: АЕОС для спрощення митних формальностей і АЕОС для послаблення в області захисту і безпеки. Один економічний оператор може мати обидва статуси одночасно. Статус АЕО надається за заявкою національними митними органами і визнається у всіх державах-членах ЄС.

Статус АЕОС або АЕОС надається будь-якому економічному оператору ЄС, що відповідає наступним загальним критеріям: звітність про дотримання митних вимог; задовільна система управління комерційною і, в разі необхідності, транспортною документацією, що дозволяє здійснювати необхідний митний контроль; доказ фінансової спроможності. Специфічні вимоги: для отримання статусу АЕОС – практичні стандарти компетентності або професійної кваліфікації; для отримання статусу АЕОС – стандарти забезпечення безпеки.

Прямі вигоди для АЕОС і АЕОС: пріоритетна обробка вантажів, якщо вантаж був обраний для фізичної або документальної перевірки; вибір місця контролю, яке визначить АЕО, щоб забезпечити зниження затримок і/або витрат, за умови дотримання індивідуальних угод з відповідним митним органом; полегшений доступ до інших митних спрощень, оскільки розглянуті надання статусу критерії не будуть вивчатися заново [4].

Митне законодавство ЄС передбачає існування тільки уповноважених вантажоодержувачів МДП. Заявки на отримання статусу уповноваженого вантажоодержувача для операцій МДП повинні подаватися в компетентні митні органи країни ЄС, де повинні припинитися операції МДП, і дійсні тільки в цій країні ЄС.

Статус уповноваженого вантажоодержувача МДП надається заявникам, зареєстрованим в ЄС, які заявляють, що вони регулярно отримують вантажі, що переміщуються в режимі МДП, і відповідають трьом критеріям, обов'язковим для програми АЕО, а саме: відсутність порушень вимог митного законодавства;

задовільна система управління комерційними і, якщо необхідно, транспортними даними, що дозволяють здійснювати відповідний митний контроль; відповідність практичним стандартам компетенції або професійної кваліфікації. Крім того, передбачено формальності для вантажів, що переміщуються в режимі МДП, які отримує уповноважений вантажоодержувач.

Таким чином, положеннями Єдиного митного кодексу ЄС встановлено зміни у митній оцінці, що є вкрай важливим для міжнародних компаній, які імпортують товари в ЄС. Інші важливі нововведення торкнуться визначення експортера, спеціальних процедур (складування, обробка і т.д.), правил походження та зобов'язуючої тарифної інформації. Окрему увагу в кодексі приділено діяльності уповноважених економічних операторів, яким значно розширять повноваження. Їм дозволять спрощено проводити процедури митного оформлення та надання митних гарантій, а у певних випадках самостійно випускати товар у вільний обіг, визначати вартість мита і виконувати частину роботи митниці. Це означає, що буде менше митних перевірок і, як наслідок, більше спрощення митних процедур.

Список використаних джерел:

1. Regulation (EU) No. 952/2013 of the European Parliament and of the Council of 9 October 2013 laying down the Union Customs Code (recast). *Official Journal of the European Union (OJEU)* L 269 of 10.10.2013.

2. Commission Delegated Regulation (EU) 2015/2446 of 28 July 2015 supplementing Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council as regards detailed rules concerning certain provisions of the Union Customs Code. *Official Journal of the European Union (OJEU)* L 343/1 of 29.12.2015.

3. Commission Implementing Regulation (EU) 2015/2447 of 24 November 2015 laying down detailed rules for implementing certain provisions of Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council laying down the Union Customs Code. *Official Journal of the European Union (OJEU)* L 343/558 of 29.12.2015.

4. Wolfgang H. and Kerstin H. The new European customs law. *World Customs Journal*. 2016. Volume 10, Number 1 URL: <http://worldcustomsjournal.org/Archives/Volume20Number28Mar2001WCJ20v10n1WolfgangHarden.pdf>.

УДК 338.1:330.5

ПОЛІТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ ЗА УМОВ ДОСЯГНЕННЯ РІВНОВАГИ

УДОВИЧЕНКО К.А.,

кандидат економічних наук,

Донецький державний університет управління

Сьогодні питання забезпечення достатності економічного розвитку країни є як ніколи актуальними. Посилення конкуренції серед господарюючих суб'єктів, конвергенція їх розвитку, вплив світових тенденцій зумовлюють необхідність пошуку шляхів пристосування до реалій сьогодення за рахунок вироблення політики економічного зростання.

Однак, за безлічі різних підходів і розробок, залишаються проблеми визначення політики забезпечення економічного зростання, що потребують спеціального аналізу.